

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115219517
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8115219517.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Košča, v právnej veci žalobkyne: L. U., T.. XX.X.XXXX, S. G. G., D. X, XXX XX C. Š.. B. - G., v konaní právne zastúpená JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom v Prešove 0850 01, Masarykova 2, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Špitálska 4, 6, 8, Bratislava 816 43, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 12C/316/2015-69 zo dňa 4.10.2016, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) žalobu zamietol a zároveň vyslovil, že žalovaný nemá právo na náhradu trov konania.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 21.7.2015, domáhala na žalovanom zaplatenia sumy vo výške 688,80 eur titulom náhrady škody a náhrady trov konania.

3. Svoju žalobu odôvodnila tým, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, rozhodnutím č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX rozhodol o odňatí a zastavení vyplácania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia pre žalobkyňu v sume 16,60 eur mesačne od 01.01.2009 s odôvodnením, že po nadobudnutí účinnosti zákona č. 447/2008 Z. z., z vlastného podnetu prehodnotil poskytovanie tohto príspevku žalobkyňi, nakoľko podľa ustanovenia § 38 ods. 16 zákona č. 447/2008 Z. z., tento príspevok nepatrí osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba. Žalobkyňa proti tomuto rozhodnutiu podala včas odvolanie, o ktorom rozhodlo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Košice, rozhodnutím č. Z. zo dňa X.X.XXXX tak, že odvolanie žalobkyne zamietlo a rozhodnutie prvostupňového orgánu č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX potvrdilo. Listom zo dňa XX.XX.XXXX žalobkyňa požiadala Okresnú prokuratúru v Prešove o podanie protestu prokurátora proti rozhodnutiu ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa X.X.XXXX. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach (ako príslušný orgán) v proteste č. Y. XX/XX-X zo dňa XX.X.XXXX proti rozhodnutiu ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa X.X.XXXX navrhol toto rozhodnutie ako nezákonné zrušiť s odôvodnením, že zákon č. 447/2008 Z. z. v žiadnom ustanovení neuvádza, že nadobudnutím účinnosti tohto zákona od 1.1.2009 sa odníma alebo zaniká nárok na vyplácanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich

s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia priznaný osobe s ťažkým zdravotným postihnutím podľa predchádzajúceho zákona č. 195/1998 Zb. o sociálnej pomoci účinného do 31.12.2008. V proteste zároveň bolo uvedené, že správny orgán pri svojom rozhodovaní nechal do úvahy prechodné a záverečné ustanovenia zákona č. 447/2008 Z. z., najmä ustanovenie § 65 ods. 5 tohto zákona. ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice rozhodnutím č. Z. zo dňa XX.X.XXXX protestu prokurátora vyhovel a zrušil rozhodnutie ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa X.X.XXXX. Rozhodnutie ÚPSVaR Prešov č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX bolo následne zrušené rozhodnutím „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa XX.X.XXXX. ÚPSVaR Prešov v novom rozhodnutí č. XX/XXXXXX-XXX F. S. XX.XX.XXXX určil žalobkyni peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu avšak až od 1.5.2012.

4. Žalobkyňa poukázala nato, že postup príslušných správnych orgánov po zrušení nezákonného rozhodnutia o odňatí kompenzačného príspevku bol nesprávny a nezákonný. Žalobkyni bola nezákonným rozhodnutím ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa X.X.XXXX spôsobená škoda vo forme odňatia a zastavenia vyplácania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, hoci odňatý nemal byť (§ 45 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z.), v sume 16,60 eur mesačne od 1.1.2009. Predmetný príspevok bol žalobkyni opätovne bez opory v zákone priznaný až od 1.5.2012, pričom mal byť žalobkyni vyplácaný za obdobie od 1.1.2009 do 30.4.2012 vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú v § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, mesačne x 40 mesiacov = 688,80 eur. Podporne na preukázanie oprávnenosti uplatneného nároku na náhradu škody žalobkyňa poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5S 8/2012-46 zo dňa 17.4.2013, ktorým bolo zrušené rozhodnutie „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. Z. zo dňa XX.X.XXXX v spojení s rozhodnutím ÚPSVaR Prešov č. XX/XXXXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX v skutkovo a právne obdobnej veci (žalobcu C. Y., ktorý je tiež obyvateľom S. G. G., D. X, XXX XX C. a poberateľom kompenzačného príspevku). Predmetný rozsudok Krajského súdu v Prešove bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Sžo 40/2013 zo dňa 20.8.2013. Pokiaľ ide o povinnosť žalobkyne vopred predbežne prerokovať svoj nárok na náhradu škody s príslušným orgánom podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., poukázala na svoju žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa XX.XX.XXXX a oznámenie MPSVaR o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa XX.XX.XXXX, doručená dňa XX.XX.XXXX, prostredníctvom ktorého bolo žalobkyni oznámené, že jej žiadosti sa nevyhovelo.

5. Žalovaný sa vo veci vyjadril a potvrdil, že ÚPSVaR Prešov rozhodnutím č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX rozhodol o odňatí a zastavení vyplácania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v sume 16,60 eur mesačne od 1.1.2009 s odôvodnením, že po nadobudnutí účinnosti zákona č. 477/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „zákon č. 477/2008 Z. z.“) z vlastného podnetu prehodnotil poskytovanie tohto príspevku poškodenej, nakoľko, podľa ustanovenia § 38 ods. 16 zákona č. 477/2008 Z. z. tento príspevok nepatrí osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová služba. Žalovaný nerozporoval ani to, že po podaní odvolania žalobkyňou, v správnom konaní jej odvolanie bolo zamietnuté. Potvrdil, že listom zo dňa 6.2.2012 požiadala žalobkyňa Okresnú prokuratúru v Prešove o podanie protestu prokurátora proti vyššie uvedenému rozhodnutiu „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č.: Z. zo dňa X.X.XXXX. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach v proteste č. Y. XX/XX-X zo dňa XX.X.XXXX proti rozhodnutiu „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice zo dňa X.X.XXXX navrhol predmetné rozhodnutie ako nezákonné zrušiť s odôvodnením, že zákon č. 477/2008 Z. z. v žiadnom ustanovení neuvádza, že nadobudnutím účinnosti tohto zákona od 1.1.2009 sa odníma alebo zaniká nárok na vyplácanie peňažného príspevku na kompenzáciu priznaný osobe s ťažkým zdravotným postihnutím podľa predchádzajúceho zákona č. 195/1998 Zb. o sociálnej pomoci účinného do 31.12.2008. „Ústredie“ ÚPSVaR pracovisko Košice rozhodnutím zo dňa XX.X.XXXX protestu prokurátora vyhovel a zrušilo rozhodnutie zo dňa X.X.XXXX, pričom zrušilo aj rozhodnutie prvostupňového orgánu ÚPSVaR Prešov č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX osobitným rozhodnutím zo dňa XX.X.XXXX. Predmetný príspevok bol žalobkyni vzhľadom na vyššie uvedené priznaný rozhodnutím ÚPSVaR Prešov č. XX/XXXXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX, v ktorom určil žalobkyni peňažný príspevok na kompenzáciu mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre

jednu plnoletú fyzickú osobu od X.X.XXXX. Nárok na náhradu škody uplatnený žalobkyňou žalovaný považoval za neoprávnený, a to s poukazom na to, že: Podľa § 38 ods. 16 prvá veta zákona č. 477/2008 Z. z., peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov nemožno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba. V zmysle § 45 ods. 3 zákona č. 477/2008 Z. z., opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška zvýši alebo zníži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Podľa § 65 ods. 5 cit. zákona, odkázanosť občana s ťažkým zdravotným postihnutím na osobnú asistenciu, odkázanosť na sprievodcu, odkázanosť na kúpu pomôcky, odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, odkázanosť na kompenzáciu zvýšených výdavkov a odkázanosť na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, ktoré boli posúdené podľa zákona účinného od 31.12.2008, sa po 31.12.2008 neprehodnocuje podľa zákona účinného od 1.1.2009, ak u občana s ťažkým zdravotným postihnutím nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave, osobnostných predpokladoch, rodinnom prostredí alebo životnom prostredí a v prostredí, ktoré ovplyvňuje jeho začlenenie do spoločnosti, ktoré majú vplyv na trvanie odkázanosti. Vzhľadom na vyššie uvedený protest prokurátora, ÚPSVaR, pracovisko KE, rozhodnutím zo dňa 11.4.2012 protestu prokurátora vyhovel a zrušilo rozhodnutie zo dňa 1.4.2009, pričom zrušilo i rozhodnutie prvostupňového orgánu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 21.1.2009 osobitným rozhodnutím zo dňa 12.4.2012. Predmetný príspevok bol žalobkyňi, vzhľadom na vyššie uvedené, priznaný od 1.5.2012, a to rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov č. XX/XXXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX, v ktorom určil žalobkyňi peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Úrad listom zo dňa 24.5.2012 vyzval žalobkyňu na preukázanie príjmu a následné rozhodnutím číslo: XX/XXXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX určil peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov, mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu od 1.5.2012. Pri rozhodovaní úrad vychádzal zo skutočnosti, že žalobkyňa si neuplatnila nárok na doplatenie peňažného príspevku v lehote troch rokov s poukázaním na ustanovenie § 45 ods. 10 zákona č. 477/2008 Z. z.. Proti uvedenému rozhodnutiu sa menovaná odvolala v zákonnej lehote. Pracovisko „Ústredia“ ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice v odvolacom konaní rozhodnutím č.: Z. zo dňa XX.X.XXXX rozhodnutie úradu potvrdilo. Rozhodnutie o odvolaní nadobudlo dňa XX.X.XXXX právoplatnosť. Žalobkyňa žalobu proti rozhodnutiu nepodala. Žalobkyňa uplatnenie nároku na doplatenie predmetného peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov v lehote troch rokov ustanovenej v § 45 ods. 10 zákona nestihla. Pokiaľ poukazovala na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5S 8/2012-46 zo dňa 7.4.2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Sžo 40/2013 zo dňa 20.8.2013 v skutkovo a právne obdobnej veci, žalovaný mal za to, že sa nejedná o identický zhodný prípad. V danej veci si účastník uplatnil nárok na doplatenie peňažného príspevku v lehote troch rokov v súlade s § 45 ods. 10 zákona. Teda v predmetných súdnych konaniach sa tak Krajský súd v Prešove ako ani Najvyšší súd Slovenskej republiky nemuseli vysporiadať s preklúziou pohľadávky úradu.

6. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. d), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 19 ods. 1, 3, všetko zákona číslo 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v spojení s § 38 ods. 1 písm. b), ods. 8, § 43 ods. 1, 2, § 45 ods. 3, 9, § 54, § 66 ods. 1, 2, všetko zákona číslo 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažko zdravotného postihnutia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím s tým, že v danom prípade mal za nesporné, že žalobkyňa splnila podmienku v zmysle § 15 ods. 1 zákona číslo 514/2003 Z. z., ktorá súvisí s predbežným prerokovaním jej žiadosti. V dôvodoch svojho rozhodnutia následne súd prvej inštancie uviedol, že zákonným predpokladom pre priznanie nároku na náhradu škody voči štátu v zmysle vyššie citovanej právnej úpravy, je buď nezákonné rozhodnutie, alebo nesprávny úradný postup.

7. V prvom rade podľa okresného súdu musí byť splnená aj ďalšia zákonná podmienka vo forme zrušenia alebo zmeny príslušného rozhodnutia, pre nezákonnosť je potrebné zreteľne ustáliť, o ktorý z vymenovaných zákonných predpokladov v tomto prípade ide. Žalobkyňa sama v žalobe poukázala na nezákonnosť rozhodnutia, s čím sa stotožňuje aj súd, avšak za rozhodnutie, ktoré spôsobilo jej škodu súd nepovažuje rozhodnutie, ktoré označila žalobkyňa (rozhodnutie „Úradu“ z XX.X.XXXX a „Ústredia“ z X.X.XXXX), ale rozhodnutie „Úradu“ č. XX/XXXXX-XXX F. XX.X.XXXX, potvrdené rozhodnutím ústredia č. Z. F. S. XX.X.XXXX.

8. Súd prvej inštancie k tomuto záveru dospel na základe tej skutočnosti, že žalobkyni v dôsledku nového zákona č. 447/2008 Z. z. účinného od 1.1.2009 muselo byť vydané nové rozhodnutie o peňažnom príspevku, nakoľko novou právnou úpravou sa menila jeho výška - určila sa percentuálne zo sumy životného minima na rozdiel od predchádzajúcej úpravy, ktorou bol peňažný príspevok určený konkrétnou sumou. Táto povinnosť správneho orgánu napokon jasne vyplýva aj z § 66 ods. 2 citovaného zákona. Zákomom č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, bola v súlade s § 64 ods. 4 určená výška kompenzačného príspevku vo výške 500 Sk. Tento zákon však bol podľa okresného súdu zrušený od 1.1.2009 zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Je pravdou, že s poukazom na § 66 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., dovtedajšie peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia sa považujú za kompenzačné príspevky v zmysle nového zákona č. 447/2008 Z. z., ale zároveň bolo potrebné vydať príslušným správnym orgánom nové rozhodnutie o jeho výplate (vzhľadom na stanovenie inej výšky zákonom), čo je deklarované aj v § 66 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., ale vyplýva to aj z § 43 ods. 1, podľa ktorého aj nárok na výplatu peňažného kompenzačného príspevku vzniká právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu.

9. Správny orgán po prijatí citovaného zákona č. 447/2008 Z. z. teda rozhodoval pri osobách, ktoré už poberali peňažný príspevok predovšetkým o jeho výške s uvedením dátumu, od ktorého v tejto novej výške sa peňažný príspevok bude vyplácať. Rozhodnutiami, o ktoré žalobkyňa opiera tento svoj nárok, správny orgán podľa súdu prvej inštancie nesprávne rozhodol o odňatí peňažného príspevku žalobkyni, v konečnom dôsledku tieto nesprávne rozhodnutia boli ako nezákonné zrušené. Správny orgán vydal nové rozhodnutie, ktorým určil výšku nového peňažného príspevku už v súlade s novým zákonom (§ 66 ods. 2), ale vyplácanie určil až od 1.5.2012, teda neurčil ho späťne od dátumu účinnosti nového zákona. Práve v dôsledku tejto skutočnosti vznikol daný spor.

10. Žalobkyňa naposledy dostávala peňažný kompenzačný príspevok do 31.12.2008, podľa pôvodnej právnej úpravy vo výške 500 Sk mesačne. Od 1.1.2009 došlo novým zákonom k zmene výpočtu peňažného príspevku (9,28 % sumy životného minima), preto bolo potrebné vydanie nového rozhodnutia „Úradu“. Nárok na náhradu škody však podľa okresného súdu nie je možné odvíjať od rozhodnutí z roku 2009 o odňatí príspevku, ale od týchto rozhodnutí o určení výšky nového peňažného príspevku s určením dátumu jeho priznania. Správny orgán mal totiž možnosť priznať príspevok aj späťne, čo však neurobil a vo svojom rozhodnutí svoj záver aj zdôvodnil, súd však v tomto konaní nie je oprávnený vyjadrovať sa jeho správnosti. Späťne nepriznanie peňažného príspevku bolo aj predmetom odvolacieho konania „Ústredia“. Relevantné rozhodnutie „Úradu“ však nebolo zrušené či zmenené a preto podľa súdu prvej inštancie nie je splnený zákonný predpoklad priznania nároku žalobkyni s poukazom na § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. žalobkyňa mala možnosť dať žalobu na súd o preskúmanie zákonnosti citovaného rozhodnutia, o čom bola poučená aj v spomínanom rozhodnutí. Keďže tak neurobila, sama sa zbavila možnosti domôcť sa nápravy zvlášť, ak si bola vedomá úspechu C.. Y., ktorý mal obdobný prípad, pričom k žalobe pripojila aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktorým podobné rozhodnutie o peňažnom príspevku vo vzťahu k C.. Y. bolo zrušené.

11. Zároveň súd prvej inštancie považoval za potrebné dodať, že v danom prípade rozhodne nie je daná zodpovednosť dôvodu nesprávneho úradného postupu správneho orgánu. Úkony tzv. úradného postupu samé o sebe podľa okresného súdu, k vydaniu rozhodnutia nevedú, a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa to v jeho obsahu neodrazí. Hoci nesprávny úradný postup môže súvisieť aj s rozhodovacou činnosťou, ale úkony úradného postupu samé o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú. Za nesprávny úradný postup preto podľa súdu prvej inštancie nie je možné považovať pochybenie a nedostatky spočívajúce v tom, že štátny orgán pred svojím rozhodnutím nesprávne vyhodnotil podmienky jeho vydania, a že v dôsledku toho je ním vydané rozhodnutie nesprávne.

12. Ohľadom námietky premlčania žalovaného súd prvej inštancie uviedol, že je nedôvodná. Trojročná premlčacia lehota začala v danom prípade plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia „Úradu“ z 29.6.2012. Potrebné je vychádzať z § 19 ods. 1 vety prvej zákona č. 514/2003 Z. z., keďže v tomto prípade nedošlo k zrušeniu, ani k zmene právoplatného rozhodnutia. Žalobkyňa sa o škode podľa okresného súdu, dozvedela dorúčením spomínaného rozhodnutia. Premlčacia lehota však neplynie počas predbežného prerokovania nároku v zmysle § 19 ods. 3. V tomto prípade žiadosť o predbežné prerokovanie bola doručená 29.12.2014 a rozhodnuté o nej bolo 29.6.2015. Znamená to, že premlčacia doba spočívala v 6 mesiacoch. Žaloba bola podaná 21.7.2015, teda ešte pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

13. Okresný súd ďalej dodal, že v obdobnej právnej veci vedenej na tamomšom súde pod sp. zn. 11C 315/2015, bola žaloba taktiež zamietnutá z rovnakých dôvodov a rozhodnutie po odvolacom konaní je už toho času právoplatné. Okresný súd preto vychádzal aj z právnej vety nálezu Ústavného súdu SR z 15. júna 2016, č. k. II. ÚS 19/2016-40, v zmysle ktorého súčasťou princípu právnej istoty, vyplývajúceho z čl. 1 ods. 1 Ústavy, je požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach, dala rovnaká odpoveď. Ak všeobecný súd rozhodne v obdobných veciach odlišným alebo protichodným spôsobom, bez zdôvodnenia odlišného stanoviska prijatého v takejto obdobnej veci, poruší základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie.

14. Vzhľadom na charakter sporu a osobu žalobkyne, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania ako úspešnému účastníkovi nepriznal s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

15. Proti tomuto rozsudku ako celku, podala žalobkyňa včas odvolanie, ktorým navrhla, aby ho odvolací súd zmenil a žalobe vyhovel.

16. Žalobkyňa nesúhlasila s právnym názorom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci nebolo nezákonné rozhodnutie žalovaného číslo 12/51463-005 zo dňa 29.6.2012 predpísaným spôsobom zrušené, v dôsledku čoho neboli splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie súdu o zaviazaní žalovaného na náhradu škody. Naopak, žalobkyňa mala za to, že príčinou vzniku škody na jej strane bolo prvotné rozhodnutie žalovaného číslo XXXX/XXXXXX-XXX F. S. XX.X.XXXX, ktorým bol žalobkyni príslušný peňažný príspevok odňatý a jeho ďalšie vyplácanie zastavené. Podľa názoru žalobkyne, možno rozhodnutie žalovaného číslo XX/XXXXXX-XXX F. S. XX.X.XXXX v naznačenom smere vnímať ako súvisiace rozhodnutie, ktorým došlo k ustáleniu výšky škody na strane žalobkyne. Príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím žalovaného číslo XXXX/XXXXXX-XXX F. S. XX.X.XXXX je zrejmá a zakladá na strane žalobkyne právny nárok na náhradu vzniknutej škody, o výške ktorej sa žalobkyňa dozvedela až vydaním v poradí druhého rozhodnutia žalovaného zo dňa 29.6.2012. Na základe takto zisteného skutkového stavu je podľa žalobkyne nevyhnutné rozhodnutie žalovaného číslo XXXX/XXXXXX-XXX F. S. XX.X.XXXX číslo XX/XXXXXX-XXX F. S. XX.X.XXXX vykladať vo vzájomnej súvislosti a na účely rozhodovania o právnom nároku žalobkyne na náhradu škody voči žalovanej, tieto rozhodnutia posúdiť spoločne. V tomto smere argumentácia súdu prvej inštancie o tom, že jediným rozhodnutím, ktorým bola žalobkyni spôsobená škoda, je rozhodnutie žalovaného zo dňa XX.X.XXXX, neobstojí. Žalobkyni bola škoda spôsobená týmto rozhodnutím, v spojení s nadväzujúcim rozhodnutím číslo XX/XXXXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX s tým, že skoršie rozhodnutie bolo ako nezákonné zrušené, čím došlo k splneniu príslušnej zákonnej podmienky pre priznanie právneho nároku žalobkyne na náhradu škody voči žalovanému.

17. Osobitne žalobkyňa namietala právny názor súdu prvej inštancie o tom, že v prejednávanej veci nie je daná zodpovednosť žalovaného titulom nesprávneho úradného postupu správneho orgánu. Žalobkyňa mala za to, že za nesprávny úradný postup možno bezpochyby považovať aj postup bezprostredne smerujúci k vydaniu rozhodnutia správneho orgánu, resp. vo všeobecnosti každý postup súvisiaci s rozhodovacou činnosťou správneho orgánu. V tomto smere sa nestotožnila s právnym názorom súdu prvej inštancie o tom, že nesprávny úradný postup vyústí do vydania nezákonného rozhodnutia a toto de facto subsumuje nesprávny úradný postup, na ktorý sa v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody voči štátu nemožno s úspechom odvolať. Zodpovedajúci právny názor súdu prvej inštancie je podľa žalobkyne neudržateľný a nevyplýva z príslušných ustanovení zákona číslo 514/2003 Z. z.. Žalobkyňa mala za to, že nesprávny úradný postup je potrebné dôsledne odlišovať od nezákonného rozhodnutia a v prípade, ak sa nesprávny úradný postup odrazí vo vydaní nezákonného rozhodnutia správneho orgánu, nezbavuje to štát, resp. žalovanú zodpovednosti jednak za nesprávny úradný postup, a jednak za nezákonné rozhodnutie. Žalobkyňa v tejto spojitosti bezprostredne poukázala tiež na to, že výklad, podľa ktorého sa žalobkyňa môže domáhať náhrady škody voči žalovanej titulom nesprávneho postupu, ak už tento vyústil do vydania nezákonného rozhodnutia, je navyše v rozpore s dobrými mravmi. Zákonná podmienka zrušenia nezákonného rozhodnutia sa totiž týka iba nezákonného rozhodnutia, nie nesprávneho úradného postupu, čím sa rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobkyni javí ako výrazne nespravodlivý a v rozpore s dobrými mravmi. Na zdôraznenie svojej argumentácie žalobkyňa poukázala na právne závery vyjadrené v rozsudkoch Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 126/2009 zo dňa 30.6.2010, 4Cdo 60/2003 zo dňa 1.1.2003. Samotný nesprávny úradný postup správneho orgánu, konkrétne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov vidí žalobkyňa v tom, že správny

orgán nepostupoval pri vydaní v poradí druhého rozhodnutia číslo XX/XXXXX-XXX F. S. XX.X.XXXX z úradnej povinnosti. Správny orgán rozhodol až na podnet a po uplynutí dvoch mesiacov od zrušenia rozhodnutia Č. XXXX/XXXXXX-XXX F. S. XX.X.XXXX. Navyše podľa žalobkyne, správny orgán pri vydaní rozhodnutia číslo XX/XXXXX-XXX F. S. XX.X.XXXX postupoval nezákonne, nakoľko rozhodol o priznaní a vyplatení príslušného peňažného príspevku žalobkyni od 1.5.2012, to znamená, že nesprávne aplikoval ustanovenie § 45 ods. 9 zák. číslo 447/2008 Z. z. a nezohľadnil ani výslovný právny názor Krajského súdu v rozhodnutí 5S/8/2012-46 zo dňa 17.4.2013 v obdobnej veci. Podľa právneho názoru Krajského súdu v Prešove (v posudzovanej veci) má totiž správny orgán konať z úradnej povinnosti minimálne od momentu, kedy sa dozvedel o zrušení prvotného rozhodnutia a nemal čakať na podnet zo strany účastníka správneho konania. Správne orgány nesprávne aplikovali aj ustanovenie § 45 ods. 10 o uplynutí trojročnej lehoty. Za účelom ďalšieho preukázania dôvodnosti svojej argumentácie žalobkyňa osobitne poukázala na to, že Okresný súd Prešov správne v dedičskom konaní pod č. 24C/71/2015 vyhlásil rozsudok, ktorým v celom rozsahu vyhovel žalobe.

18. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu nesúhlasil s jeho právnym názorom, ktorým poukazuje na spojitosť rozhodnutí žalovaného zo dňa XX.X.XXXX a zo dňa XX.X.XXXX. Podľa žalovaného, každé rozhodnutie správneho orgánu je individuálnym právnym aktom a predmetný výklad žalobcu by mohol byť v prípade aplikácie takejto úvahy účastníkmi konania zneužívaný. Taktiež mal žalovaný za to, že nemožno ihneď prezumovať, že keď došlo k zrušeniu rozhodnutia žalovaného zo dňa XX.X.XXXX pre nezákonnosť, automaticky bolo zrušené i rozhodnutie žalovaného zo dňa XX.X.XXXX. Žalovaný sa stotožnil s právnym názorom prvoinštančného súdu, že síce došlo údajne k nezákonnému rozhodnutiu zo dňa XX.X.XXXX a rozhodnutia zo dňa X.X.XXXX, najmä vo veci samotného odňatia príspevku na kompenzáciu. Žalobca nedisponuje rozhodnutím, ktoré by bolo zrušené príslušným orgánom pre nezákonnosť z dôvodu spätného priznania príspevku na kompenzáciu od X.X.XXXX. Vzhľadom k prejednávanému nároku žalobcu teda posledné opätovné rozhodnutie zo dňa XX.X.XXXX, ktorým bol priznaný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov s účinnosťou od X.X.XXXX, je nutné považovať za rozhodnutie, ktoré bolo zákonné, keďže ako je uvedené i vyššie, toto rozhodnutie pre nezákonnosť príslušným orgánom zrušené nebolo, nakoľko žalobca nevyužil možnosť podať správnu žalobu na preskúmanie predmetného rozhodnutia žalovaného zo dňa XX.X.XXXX. Zhodne s argumentáciou súdu prvej inštancie žalovaný uviedol, že žalobkyňa mala možnosť dať žalobu na súd o preskúmanie zákonnosti citovaného rozhodnutia, o čom bola poučená v spomínanom rozhodnutí. Keďže tak neurobila, sama sa podľa žalovaného zbavila možnosti domôcť sa nápravy.

19. Žalovaný mal za to, že argument žalobkyne, podľa ktorého k nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkone v rámci činnosti, pri ktorom štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti je vytrhnutý z kontextu rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo 126/2009 zo dňa 30.6.2010, nakoľko samotný judikát túto premisu ďalej rozvádza a vysvetľuje tak, že nesprávny úradný postup môže byť aj nevydaný, alebo oneskorene vydané rozhodnutie, pričom obzvlášť upozorňuje na právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 Ústavy. Ohľadom týchto záverov žalovaný poukázal aj na rozsudok krajského súdu sp. zn. 3Co/85/2016 zo dňa 4.10.2016, ako aj na názor Najvyššieho súdu SR vyslovený vo veci 3Cdo/81/2009.

20. V danom prípade neobstojí ani argumentácia žalobcu ohľadom nesprávneho úradného postupu správneho orgánu spočívajúca v tom, že správny orgán konať ex offio, keďže správny orgán sa na skutočnosti, že rozhodnutie z roku 2009 bolo nezákonné, dozvedel až na základe protestu prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach zo dňa 29.3.2012. Podľa uvedeného, nemá žalovaný na základe čoho začať konanie ex offio, keďže do roku 2012 považoval správny orgán svoje rozhodnutie z roku 2009 za správne, keďže v danom prípade je nevyhnutné brať i do úvahy, že pôvodné rozhodnutie zo dňa 21.9.2009 bolo rozhodnutím odvolacieho orgánu potvrdené.

21. Navyše otázka priznania príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov s účinnosťou od 1.5.2012, nebola v danom prípade právne vyriešená, in concreto, či skutočne správny orgán pochybil, keď príspevok na kompenzáciu priznal od 1.5.2012, a to vzhľadom na ustanovenie § 45 ods. 10 zákona číslo 477/2008 Z. z., podľa ktorého nárok na dodatočné poskytnutie a vyplatenie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo jeho časti za spätné obdobie, vznikla uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého peňažný príspevok, alebo jeho časť patril. Povinnosť fyzickej osoby vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť, zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého peňažný príspevok nepatril, alebo patril v nižšej sume. Žalovaný bol toho názoru, že ustanovenie § 45 ods. 10 zákona číslo

477/2008 Z. z. ohľadom počítania prekluzívnej lehoty odo dňa 1.1.2009, je nevyhnutné vykladať tak, že lehota sa skutočne počíta odo dňa, kedy peňažný príspevok alebo jej časť patril fyzickej osobe, čiže ak lehotu počítame odo dňa účinnosti 1.1.2009, rozhodnutia zo dňa 1.4.2009 vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu, jedná sa o nárok uplatnený už po prekluzívnej lehote.

22. V ďalšom žalovaný uviedol, že prípad pána C. Y. nie je zhodný s prejednávanou vecou, kedy sa nemuseli najvyšší, ani krajský súd vysporiadať s preklúziou pohľadávky úradu voči pánovi C. Y.. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na konanie vo veci vedené pod sp. zn. 24C/81/2016 v právnej veci N. W., tak v tomto smere uviedol, že sa k tejto nemôže vyjadriť, pretože neobdržal písomné vyhotovenie predmetného rozsudku s riadnym odôvodnením. Kvalifikovane sa však môže vyjadriť, že rozsudok v tejto veci ešte nie je právoplatný a preto nemožno mať za ustálené, že v danej veci došlo zo strany správneho orgánu k nesprávnemu úradnému postupu. V tomto smere žalovaný poukázal na skutočnosť, že v totožnej právnej veci I. Č. c/a žalovaný obdržal rozsudok krajského súdu sp. zn. 3Co/75/2016, v ktorom odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola zamietnutá žaloba v celom rozsahu, a to z dôvodov uvedených v predchádzajúcej časti tohto vyjadrenia. Rovnako z tohto dôvodu žalovaný poukázal na princíp právnej istoty, a preto navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol v celom rozsahu a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

23. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie, a ani to nevyžadoval dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 O.s.p. oznámené na úradnej tabuli krajského súdu, ako aj na príslušnej webovej stránke. Preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 370 až § 381 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovení § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

24. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a správnym záverom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého neboli splnené podmienky zodpovednosti žalovaného za škodu podľa zákona číslo 514/2003 Z. z., ktorá mala byť spôsobená žalobkyňou nesprávnym úradným postupom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, ktorý svojím rozhodnutím zo dňa XX.X.XXXX odňal a zastavil vyplácanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia pre žalobkyňu (ďalej len „Úrad“) rozhodnutím Úradu číslo XX/XXXXX-XXX F. S. XX.X.XXXX, ktoré bolo potvrdené rozhodnutie Ústredia zo dňa XX.X.XXXX, ktorým určil žalobkyňi peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % zo životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, avšak od X.X.XXXX, nie však späť ku dňu, kedy bol tento príspevok predchádzajúcim rozhodnutím žalovaného žalobkyňi odobratý, z ktorého dôvodu základ nároku nie je daný.

25. Správne podrobne, presvedčivo a zákonu zodpovedajúce, sú dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia rozsudku vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k záveru o vylúčení zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenej nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím s poukazom na príslušné právne predpisy, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav. Nenáležitá je preto námietka žalobkyne, podľa ktorej predmetné rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

26. Pokiaľ odvolateľka tvrdí, že napadnutý rozsudok spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, tak právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybou aplikácie práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval právny predpis, nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery.

27. Tak, ako to už uviedol odvolací súd vyššie, okresný súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkového stavu vyvodil správne právne závery.

28. V konaní nebolo sporným, že žalobkyni bol vyplácaný kompenzačný príspevok podľa pôvodnej úpravy až do 31.12.2008 v sume 16,60 eur. Prvostupňový správny orgán - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny rozhodnutím zo dňa 21.1.2009 rozhodol o odňatí a zastavení vyplácania tohto príspevku žalobkyni, ktoré rozhodnutie bolo rozhodnutím Ústredia práce, sociálnych vecí rodiny zo dňa 12.4.2012 zrušené. Následne rozhodnutím Úradu zo dňa 29.6.2012 bol určený žalobkyni peňažný kompenzačný príspevok vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, s účinnosťou od 1.5.2012 v súlade so zákonom číslo 447/2008 Z. z..

29. Zákon číslo 195/1998 Z. z. o sociálnom pomoci bol zrušený zákonom číslo 447/2008 Z. z. o sociálnej službe s účinnosťou od 1.1.2009, ktorý vo svojom ustanovení § 64 ods. 4 určil výšku tohto príspevku sumou 500,- Sk (po prepočítaní na menu EURO 16,60 eur). Je nesporné a preukazuje to aj tá skutočnosť, že rozhodnutie bolo zrušené, že rozhodnutie zo dňa 21.1.2009, ktorým došlo k odňatiu a zastaveniu vyplácania peňažného príspevku na kompenzáciu, bolo nezákonné, avšak relevantným bolo rozhodnutie Úradu, ktorým po zrušení tohto rozhodnutia došlo k novému rozhodnutiu o peňažnom príspevku v dôsledku nového zákona číslo 447/2008, účinného od 1.1.2009, keď touto novou právnou úpravou sa menila aj výška príspevku, resp. spôsob jeho výpočtu. Táto povinnosť správneho orgánu okrem iného vyplýva aj z ustanovenia § 66 ods. 2 citovaného zákona, keď zákonom číslo 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci bola v súlade s § 64 ods. 4 určená výška kompenzačného príspevku v sume 500,- SK. Tento zákon však bol zrušený od 1.1.2009 cit. zákonom číslo 447/2008 Z. z. o sociálnych službách, keď síce je pravdou, že s poukazom na § 66 ods. 1 sa dovtedajšie peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych služieb ťažkého zdravotného postihnutia považovali za kompenzačné príspevky v zmysle nového zákona, ale zároveň bolo potrebné vydať príslušným správnym orgánom nové rozhodnutie o jeho výplate (vzhľadom na iný mechanizmus výpočtu a z toho vyplývajúce stanovenie inej výšky), čo je deklarované v § 66 ods. 2 tohto zákona.

30. Napokon rozhodnutie, ktorým došlo k odňatiu tohto peňažného príspevku, bolo zrušené ako nezákonné a preto musel správny orgán vydať nové rozhodnutie, ktorým určil nielen výšku nového peňažného príspevku už v súlade s novým zákonom, ale aj jeho vyplácanie od 1.5.2012, teda neurčil späťne od dátumu účinnosti nového zákona.

31. Správne preto uviedol súd prvej inštancie, že nárok na náhradu škody nie je možné odvíjať z rozhodnutia, ktorým došlo k odňatiu tohto príspevku, ale od rozhodnutia, ktorým bol tento príspevok nanovo určený, vrátane dátumu, odkedy bol žalobkyni priznaný. Vo vzťahu k prejednávánemu nároku žalobkyne je teda relevantné posledné opätovné rozhodnutie žalovaného zo dňa 29.6.2012, ktorým bol priznaný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov, s účinnosťou od 1.5.2012, ako aj to, že toto rozhodnutie pre nezákonnosť príslušných orgánov zrušené nebolo, keďže žalobkyňa nevyužila možnosť podať správnu žalobu o preskúmanie predmetného rozhodnutia pokiaľ sa týka dátumu, s účinnosťou od ktorého jej bolo priznané späťne vyplácanie tohto príspevku. Je preto potrebné vychádzať z toho, že toto relevantné rozhodnutie žalovaného nikdy nebolo zrušené, či zmenené a preto aj odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že nebol splnený zákonný predpoklad priznania nároku žalobkyne, s poukazom na § 6 ods. 1 zákona číslo 514/2003 Z. z.. Navyiac žalobkyňa bola o tejto možnosti podať žalobu o preskúmanie zákonnosti citovaného rozhodnutia v tomto rozhodnutí aj poučená, a sama sa tak zbavila možnosti domôcť sa nápravy, ktorá postupom podľa zákona číslo 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, nie je tak možná.

32. Správne tak postupoval okresný súd, ktorý v dôsledku nesplnenia vyššie uvedeného zákonného predpokladu, uvedeného v § 6 ods. 1 zákona číslo 514/2003 Z. z., žalobu zamietol.

33. Z dôvodu nesplnenie obligátornej náležitosti riadneho uplatnenia si nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, keď tento nárok bolo možné uplatniť iba, ak bolo rozhodnutie, ktorým táto škoda bola spôsobená, bolo zmenené alebo zrušené, odvolací súd považoval za nadbytočné vyjadrovať sa k ďalším odvolacím argumentom žalobkyne a postupom podľa ust. § 388 ods. 1, 2 CSP potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

34. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, keď úspešný žalovaný si trovy odvolacieho konania neuplatnil a neúspešná žalobkyňa na ich náhradu nemá právo, preto stranám sporu nárok na ich náhradu nepriznal.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).